

PROCÉS PARTICIPATIU

Debat sobre qualitat democràtica i participació ciutadana

JORNADA DE PRESENTACIÓ CONSELL COMARCAL DEL MONTSIÀ

Amposta, 28 d'octubre de 2009

Organitzat per:

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació
**Direcció General
de Participació Ciutadana**

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació
Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre

Equip de conducció i facilitació:

Arc Mediació Ambiental
c. Figuera, 2
22720 Hecho
Telèfons 974.37.52.68 - 676.95.49.29
FAX 974.37.50.23

Dinamitzadores: Carol Blesa
Sara Díaz
Marta Fuentes

Índex

1. Presentació.....	4
2. Desenvolupament de la jornada.....	5
3. Resultats del taller	7
3.1. Instruments de la ciutadania cap a les institucions.....	7
3.2. Instruments de les institucions cap a la ciutadania.....	8
3.3. Instruments de democràcia directa	10
3.4. Resum de les propostes treballades al taller	11
4. Valoració del taller per part dels participants	12
4.1. Aspectes relacionats amb la organització	12
4.2. Aspectes relacionats amb la participació	13
4.3. Valoracions generals	14

1. Presentació

Els darrers anys s'han anat desenvolupant a Catalunya diverses experiències de participació ciutadana que han permès la implicació de la ciutadania en la presa de decisions públiques. Aquestes experiències han estat múltiples i diferents motiu pel qual han provocat resultats desiguals.

En aquest marc, la Direcció General de Participació Ciutadana, del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, ha considerat necessari engegar un procés de participació per tot el territori per tal d'iniciar un debat sobre la qualitat democràtica dels diferents instruments de participació ciutadana. Així mateix, aquest debat ha de servir per definir les bases que han de possibilitar la creació d'una normativa que equilibri i reguli els diferents mecanismes i experiències de participació ciutadana amb l'objectiu de garantir el compromís de tots els poders públics i també de la ciutadania en el desenvolupament de polítiques que incorporin l'opinió de tots els implicats.

Així doncs, els **objectius del debat** iniciat al mes d'octubre del 2009 i que s'estendrà fins al primer trimestre de l'any 2010 són:

1. Elaborar les bases per a la redacció de la futura Llei per al foment de la participació ciutadana.
2. Definir les bases per a orientar la realització de Plans de foment de la participació ciutadana.
3. Promoure l'enfortiment d'una xarxa social i institucionals per a la qualitat democràtica.

En definitiva, aquest procés se centra en la **recollida de diverses propostes sobre els instruments que facilitaran la participació de la ciutadania en el desenvolupament de les polítiques públiques**, amb la finalitat de millorar la qualitat democràtica de les nostres institucions.

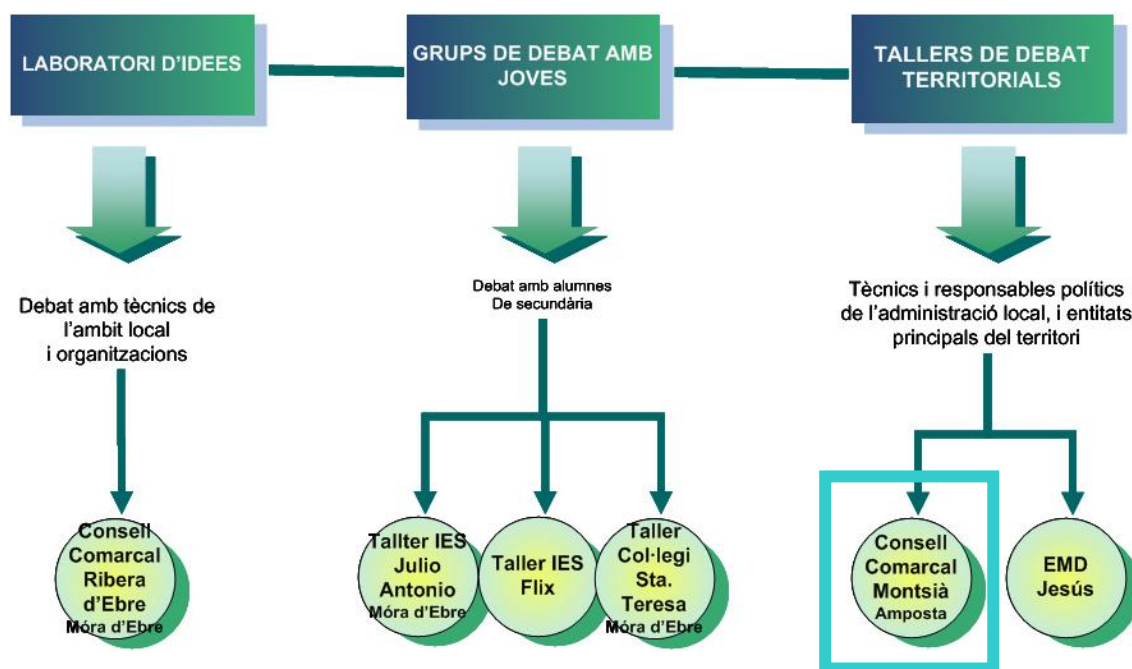
El procés de participació comprendrà **diverses activitats** adreçades a recollir la opinió de la ciutadania, els tècnics, els responsables polítics i els experts, a partir de diferents accions establertes per la pròpia Direcció General i com són:

- Elaboració d'informes tècnics
- Organització de seminaris especialitzats
- Celebració de fòrums sectorials
- Organització de laboratoris d'idees
- Realització de jornades de presentació del projecte
- Organització de tallers de debat territorials
- Realització de tallers de debat ciutadans

En aquest sentit, **aquest informe recull els resultats de la Jornada de presentació portada a terme dins aquest procés el dia 28 d'octubre de 2009** a les Terres de l'Ebre, organitzada per la Direcció General de Participació Ciutadana amb la col·laboració dels Serveis Territorials del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació a les Terres de l'Ebre.

2. Desenvolupament de la jornada

La jornada, realitzada en format de taller de participació, organitzada el **28 d'octubre de 2009** respon a algunes de les accions previstes per la Direcció General i llistades a l'apartat anterior. Aquest taller s'emmarca en un conjunt d'activitats realitzades a les Terres de l'Ebre el mateix dia:

La jornada o taller de debat que es va organitzar al Consell Comarcal del Montsià (Plaça Lluís Companys, s/n - Amposta), amb una durada de dues hores en horari de 18h a 20h, va comptar amb l'assistència de 13 participants (tècnics, responsables polítics, i membres de les principals associacions del territori), representants de les següents entitats:

Ajuntament de Tortosa
 Ajuntament de la Sénia
 Ajuntament d'Amposta
 Ajuntament de Sant Jaume d'Enveja
 Ajuntament de l'Aldea
 Ajuntament de Tivenys

Consell Comarcal del Montsià
 Consell Comarcal del Baix Segre
 Fundació Privada Montsià
 Associació de Veïns L'Acollidora
 Federació de Veïns d'Amposta

El taller es va desenvolupar d'acord amb els següents **objectius**:

1. Presentar el projecte sobre les bases per al foment de la participació ciutadana
2. Situar en l'agenda política la importància dels mecanismes de relació i participació de la ciutadania en la definició de polítiques públiques
3. Realitzar propostes d'instruments a incloure en la futura normativa sobre el foment de la participació ciutadana

D'acord amb això, l'**ordre del dia** del mateix va ser:

- Presentació del projecte i el taller
- Debat i formulació de propostes al voltant dels instruments per afavorir la participació de la ciutadania. Treball en grups.
- Presentació en plenari del treball realitzat per cada grup
- Finalització de la sessió i cloenda

3. Resultats del taller

Presentem a continuació els resultats del taller realitzat a la seu del Consell Comarcal del Montsià, estructurats en els tres blocs del debat:

- Instruments de la ciutadania cap a les institucions
- Instruments de les institucions cap a la ciutadania
- Instruments de democràcia directa

Així mateix, es llisten primerament els instruments que s'han considerat que una futura normativa sobre el foment de la participació ciutadana hauria de recollir, i es detalla, en forma de proposta, la descripció i funcionament d'alguns d'aquests.

3.1. Instruments de la ciutadania cap a les institucions

1. Iniciativa Legislativa Popular
2. Iniciativa ciutadana en l'àmbit municipal

1		
Instrument	Iniciativa ciutadana en l'àmbit municipal	
	<i>Objecte/descripció</i>	A aplicar en qualsevol matèria competència de l'ens
<i>Limitacions i condicionants</i>	De no aplicació en matèries com seguretat, convivència, etc, és a dir, aquelles que puguin afectar el normal funcionament de l'administració o la comunitat.	
Subjectes implicats	<i>Subjecte que el pot utilitzar</i>	Qualsevol persona física o jurídica, en plena capacitat, i que tingui interès legítim.
	<i>Subjecte receptor</i>	El Ple
Funcionament	<i>Mitjans i requisits d'utilització</i>	
	<i>Sistema de garanties</i>	

2

Instrument	Recollida de signatures	
	<i>Objecte/descripció</i>	Per sol·licitar algunes actuacions com per exemple la petició de no instal·lació d'un parc eòlic al municipi
	<i>Limitacions condicionants</i>	
Subjectes implicats	<i>Subjecte que el pot utilitzar</i>	Tota la ciutadania amb interès en l'actuació
	<i>Subjecte receptor</i>	L'Ajuntament
Funcionament	<i>Mitjans i requisits d'utilització</i>	Fer difusió escrita a través de la web
	<i>Sistema de garanties</i>	

3.2. Instruments de les institucions cap a la ciutadania

1. Òrgans de participació
2. Processos de participació
3. Fòrums

1

Instrument	Fòrums de debat	
	<i>Objecte/descripció</i>	Organitzar debats sobre temes d'interès i actualitat del municipi. Per exemple, debat sobre el cooperativisme amb la finalitat de fomentar les cooperatives i crear nous llocs de treball.
	<i>Limitacions condicionants</i>	
Subjectes implicats	<i>Subjecte que el pot utilitzar</i>	Collectius i ciutadania en general
	<i>Subjecte receptor</i>	L'Ajuntament
Funcionament	<i>Mitjans i requisits d'utilització</i>	Difusió de l'activitat (mitjans de comunicació, materials informatius, pàgines web, etc)
	<i>Sistema de garanties</i>	

2

Instrument	Consells de barri	
	<i>Objecte/descripció</i>	Poder fer arribar a les administracions la veu i opinió de la ciutadania
	<i>Limitacions condicionants</i>	A realitzar a càrrec d'una persona que no exerceixi la representació política. Crear comissions de treball voluntàries.

Subjectes implicats	<i>Subjecte que el pot utilitzar</i>	La ciutadania a títol individual ha de fer arribar les seves propostes als seus representants d'entitats
	<i>Subjecte receptor</i>	Administració de l'estat
Funcionament	<i>Mitjans i requisits d'utilització</i>	Recollida de propostes mitjançant una comissió, i la seva posterior trasllat a l'administració competent.
	<i>Sistema de garanties</i>	

3

Instrument	Processos de participació	
	<i>Objecte/descripció</i>	Es considera l'instrument més adient i adequat per a què els ciutadans aportin les seves opinions, propostes i inquietuds als responsables polítics.
	<i>Limitacions condicionants</i>	
Subjectes implicats	<i>Subjecte que el pot utilitzar</i>	Entitats i personal de les administracions
	<i>Subjecte receptor</i>	L'alcalde o regidor competent en la matèria
Funcionament	<i>Mitjans i requisits d'utilització</i>	Convocar als agents que es vol que participin en el procés. Recollir les seves idees i propostes,, analitzar-les i donar resposta.
	<i>Sistema de garanties</i>	

4

Instrument	Consells de participació, per àmbits o genèrics depenent del nombre de població del municipi.	
	<i>Objecte/descripció</i>	Definir les polítiques sectorials
	<i>Limitacions condicionants</i>	Com a limitacions es detecten: el percentatge de població i la manca de cultura participativa. Així mateix, cal deixar clar des d'un inici que la participació no és una fi sinó un mitjà.
Subjectes implicats	<i>Subjecte que el pot utilitzar</i>	Representants polítics, tècnics de les administracions i ciutadania (organitzada i no organitzada). El representant polític hauria de ser el portaveu al Ple de l'Ajuntament, i el consell estaria obert a qualsevol que estigués interessat.
	<i>Subjecte receptor</i>	Tota la ciutadania

Funcionament	<i>Mitjans i requisits d'utilització</i>	Elaborar un reglament que reculli el seu funcionament i composició. Els mitjans, com l'espai, ordinadors, o dinamitzadors, els hauria de facilitar l'ens local.
	<i>Sistema de garanties</i>	Garanties que possibilitin la participació d'aquells que estan interessats: cangurs i cuidadors, etc. Caldria equiparar la participació en els afers públics a una baixa o permís mèdic, de manera que es pogués disposar de permís laboral per assistir a les reunions.

3.3. Instruments de democràcia directa

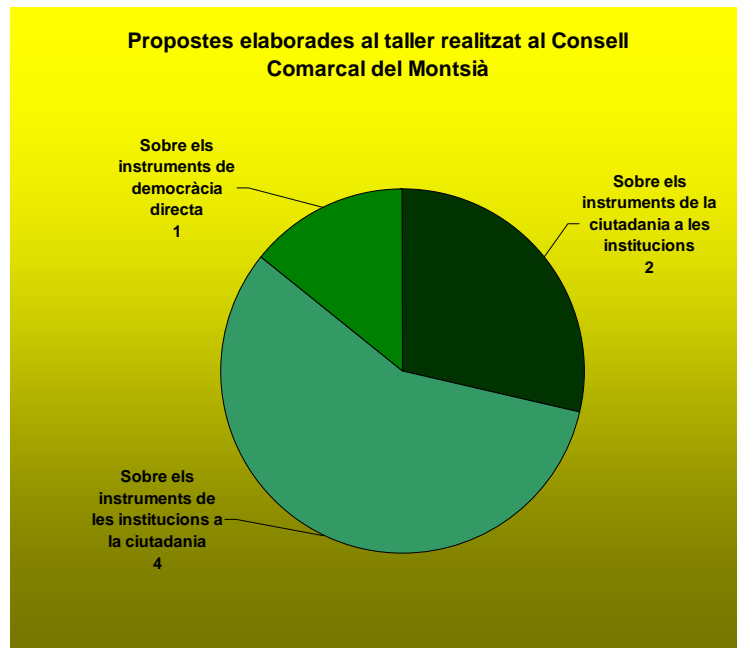
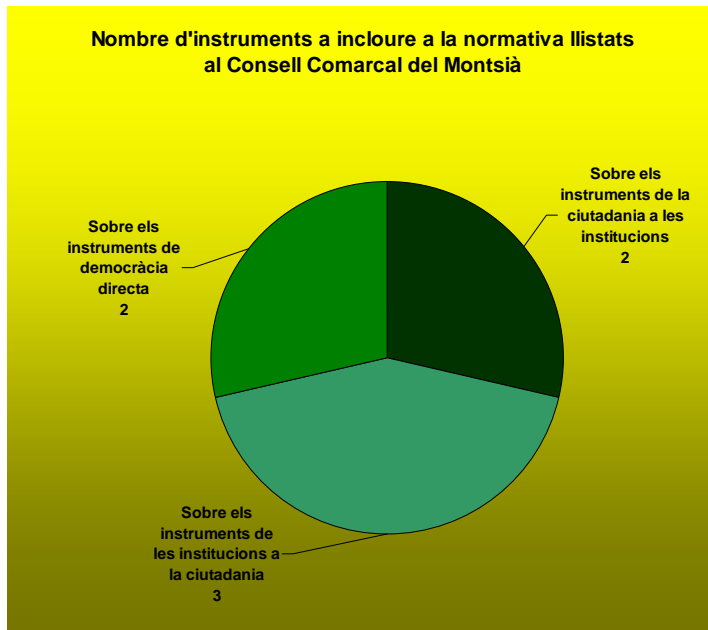
- Consulta popular
- Referèndum

1		
Instrument	Referèndum	
	<i>Objecte/descripció</i>	
	<i>Limitacions i condicionants</i>	
Subjectes implicats	<i>Subjecte que el pot utilitzar</i>	Tots els habitants del municipi
	<i>Subjecte receptor</i>	Ajuntament
Funcionament	<i>Mitjans i requisits d'utilització</i>	Difusió del projecte a través de convocatòries, materials impresos, mitjans de comunicació, etc.
	<i>Sistema de garanties</i>	

3.4. Resum de les propostes treballades al taller

TALLER PARTICIPATIU AL CONSELL COMARCAL DEL MONTSIÀ	
Tipus d'aportació	Nº aportacions
Llistat instruments a incloure a la normativa	7
Propostes	7

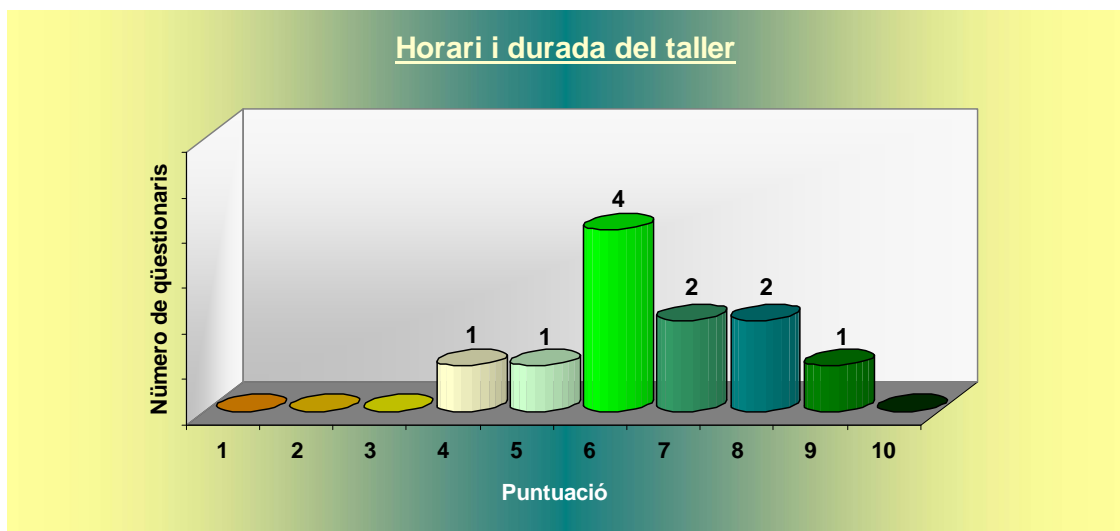
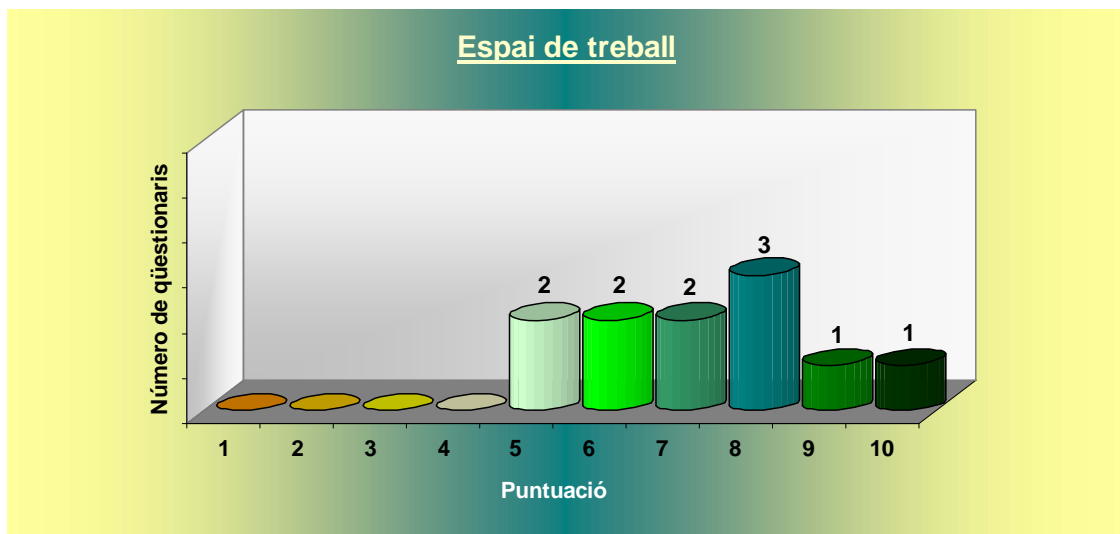

4. Valoració del taller per part dels participants

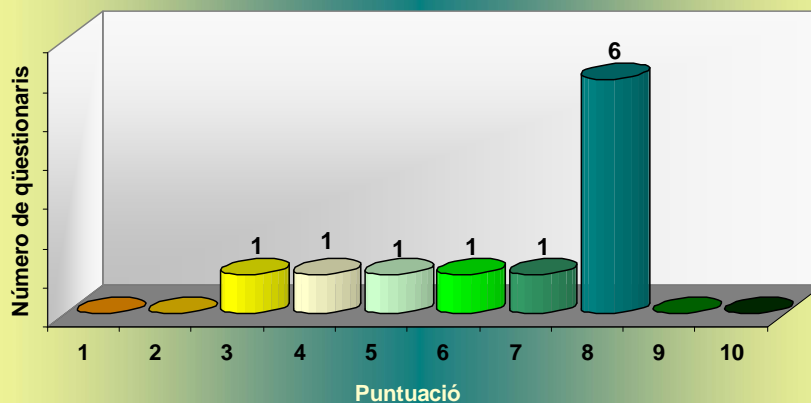
Per a valorar els tallers, es va facilitar als assistents un senzill qüestionari tancat per analitzar diversos aspectes entre un barem entre l'1 i el 10, sent 10 la puntuació màxima.

A continuació presentem el resultat de les valoracions del total de 11 qüestionaris recollits.

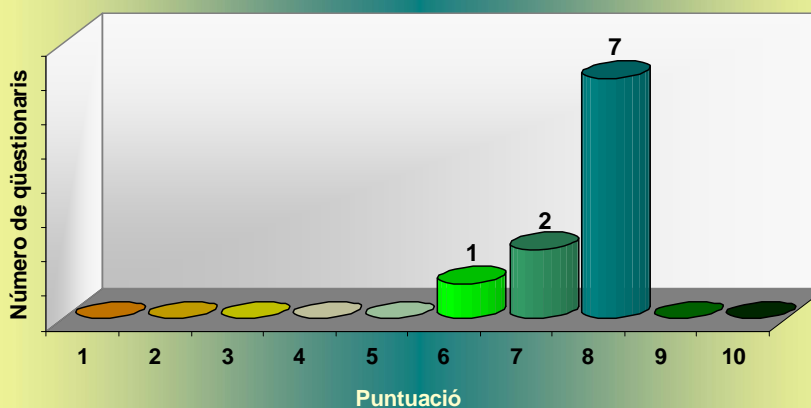
4.1. Aspectes relacionats amb la organització

Sistema de convocatòria

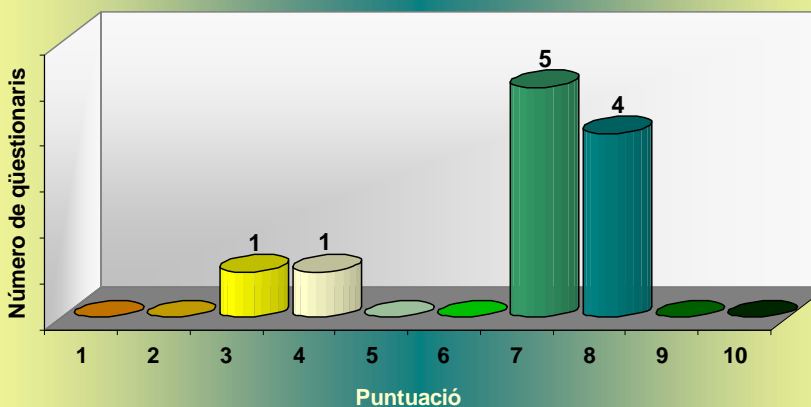

Organització en general

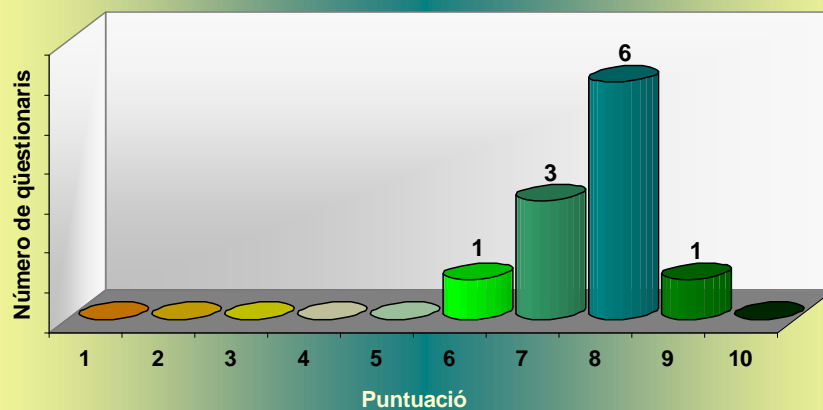

4.2. Aspectes relacionats amb la participació

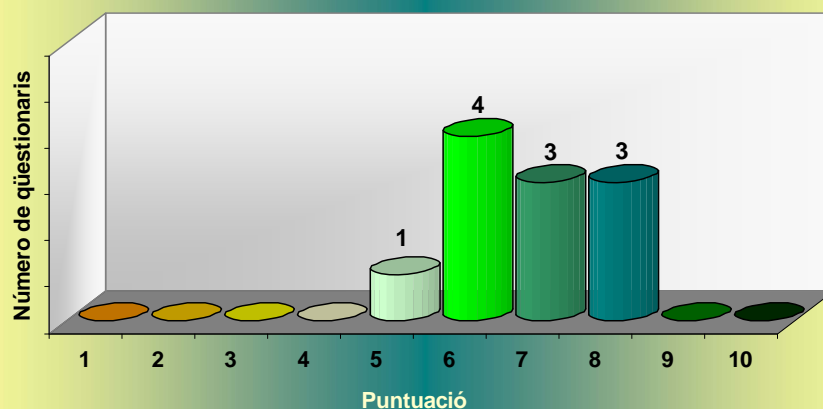
Informació sobre el procés i la sessió

Conducció i dinàmiques de treball

Nivell de participació dels assistents

4.3. Valoracions generals

Aspectes positius a destacar

- És una primera aproximació per a detectar la importància de disposar d'una normativa que ho reguli
- El taller ha estat una oportunitat d'aprendre i formar-se
- La necessitat de qualsevol experiència com aquesta per copsar la nostra realitat
- Les propostes que han anat sorgint durant la sessió
- El debat
- La manera de portar el grup

Aspectes que convé millorar

- Intentar ampliar el ventall de participants (que no siguin només tècnics)
- Cal més formació i informació prèvia, i disposar de més temps per debatre
- Cal més informació prèvia, i poder definir els conceptes prèviament. Hi ha hagut poc temps pel debat
- Aclarir què és participació ciutadana. Que assisteixin persones que formen part de tots els nivells (polítics, tècnics, població)
- Disposar de més temps

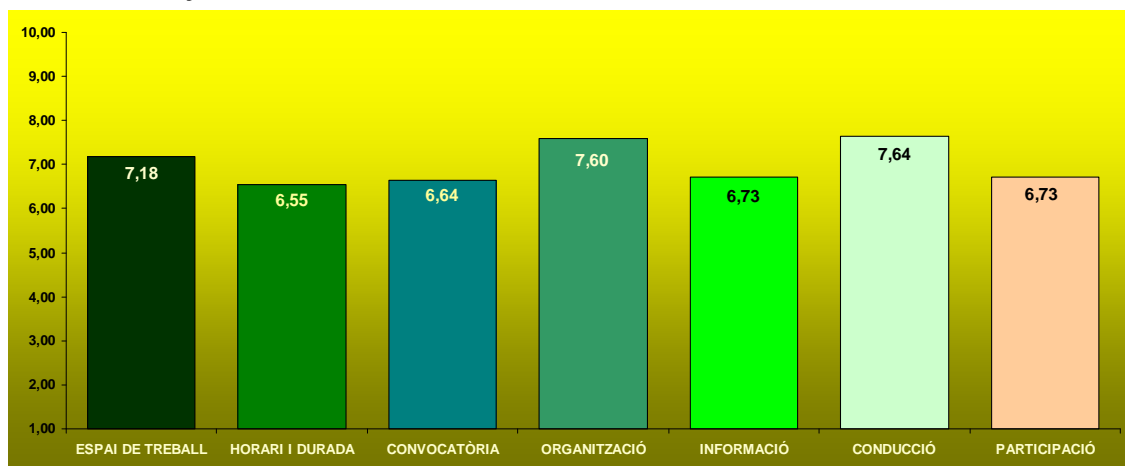
Altres comentaris

- Ampliar el debat a tota la ciutadania
- Donar continuïtat al tema organitzant més tallers

Valoració general

	Espai de treball	Horari/durada	Convocatòria	Organització gral.	Informació	Conducció	Participació
Puntuació 1	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Puntuació 2	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Puntuació 3	0,00 %	0,00 %	9,09 %	0,00 %	9,09 %	0,00 %	0,00 %
Puntuació 4	0,00 %	9,09 %	9,09 %	0,00 %	9,09 %	0,00 %	0,00 %
Puntuació 5	18,18 %	9,09 %	9,09 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	9,09 %
Puntuació 6	18,18 %	36,36 %	9,09 %	10,00 %	0,00 %	9,09 %	36,36 %
Puntuació 7	18,18 %	18,18 %	9,09 %	20,00 %	45,45 %	27,27 %	27,27 %
Puntuació 8	27,27 %	18,18 %	54,55 %	70,00 %	36,36 %	54,55 %	27,27 %
Puntuació 9	9,09 %	9,09 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	9,09 %	0,00 %
Puntuació 10	9,09 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Puntuació mitjana

Barcelona, 18 de novembre de 2009